

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 17.02.1967, sp. zn. 6 Tz 7/67, ECLI:CZ:NS:1967:6.TZ.7.1967.1

Číslo: 29/1967

Právní věta: Organizaci, jejíž pracovník podal znalecký posudek, nelze přiznat vyšší odměnu za znalecký úkon, než připouští ustanovení § 14 vyhl. č. 193/1958 Ú. l. Nelze také k této odměně přiznat žádné další příplatky, neuvedené v cit. ustanovení vyhlášky, jako např. příspěvek na národní pojištění.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 17.02.1967

Spisová značka: 6 Tz 7/67

Číslo rozhodnutí: 29

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Znalci

Předpisy: 54/1956 Sb. § 57 odst. 1

§ 11

§ 57 odst. 2

§ 9

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 29/1967 sb. rozh.

Organizaci, jejíž pracovník podal znalecký posudek, nelze přiznat vyšší odměnu za znalecký úkon, než připouští ustanovení § 14 vyhl. č. 193/1958 Ú. l. Nelze také k této odměně přiznat žádné další příplatky, neuvedené v cit. ustanovení vyhlášky, jako např. příspěvek na národní pojištění.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 17. 2. 1967 - [6 Tz 7/67.](#))

V trestní věci vedené pro trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák., rozhodl okresní prokurátor v U. dne 2. května 1966 o exhumaci mrtvoly zemřelého K a další pitvě. Zároveň v souladu s ustanovením § 105 odst. 2 tr. ř. určil, že tuto pitvu provedou dva znalci, z nichž jedním ustanovil MUDr. L, přednostu katedry soudního lékařství lékařské university v B. Toto pracoviště také dne 9. srpna 1966 vyúčtovalo znaleckou odměnu, a to tak, že k částce odpovídající počtu potřebných pracovních hodin a stupni obtížnosti znaleckého úkolu připočetlo ještě desetiprocentní zvýšení jako příspěvek na národní pojištění.

Usnesením ze dne 15. září 1966 sp. zn. Pv 139/66 okresní prokurátor určil katedře soudního lékařství university v B. znaleckou odměnu tak, že jí přiznal i požadovaný příspěvek na národní pojištění.

Ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem Nejvyšší soud toto usnesení zrušil a okresnímu prokurátorovi přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Náhrada hotových výloh znalců a výše jejich odměny je určena ministrem spravedlnosti v dohodě s ministrem financí ve vyhlášce č. 193/1959 Ú. l. Z dikce ustanovení § 14 této vyhlášky jednoznačně plyne, že hodinové sazby stanovené pro jednotlivé obtížnostní kategorie uvedené ve vyhlášce jsou maximální a nemohou být, s výjimkou případů mimořádné obtížnosti dále zvyšovány. Organizace, jejíž pracovník znalecký posudek podal, nemůže z tohoto důvodu žádat úhradu příplatku, který sazebník odměn znalců nepřipouští. Totéž platí o oprávnění jednotlivců pověřených znaleckými úkoly tam, kde závažné důvody brání provedení úkonu pracovníkem některé organizace.

Sazby uvedené v ustanovení § 14 odst. 1 vyhl. č. 193/1959 Ú. l. nejsou ovšem odměnou, která má být proplacena znalci a která proto současně jako mzda podléhá podle § 57 odst. 1, 2 zák. č. 54/1956 Sb. povinnému odvodu pojistného, které musí platit zaměstnavatel. Z ustanovení § 9 a § 11 cit. vyhlášky naopak plyne, že odměna za znalecké úkony je příjmem organizace, která v tomto vztahu není nezúčastněným zprostředkovatelem, ale oprávněnou stranou, které přísluší náhrada za práce vykonané jejími pracovníky. Platná právní úprava poměrů znalců vychází ze zásady, že orgány dožádané o podání znaleckého posudku umožní pracovníku provést znalecký úkon v pracovní době a poskytnou mu za tím účelem podle možnosti úlevy v práci. Odměny znalcům proto organizace vyplácí jen v případech uvedených v § 10 odst. 2 a 3 cit. vyhlášky, a to pouze v rámci odměny, která byla dožadujícím orgánem v souladu se sazebníkem podle § 14 odst. 1 této vyhlášky vyplacena. Proto i když ustanovení § 10 odst. 2 v zásadě připouští výplatu odměny znalcům až do výše částky uhrazené dožadujícím orgánem, musí organizace pokud nehodlá nést pojistné ze svého, poskytnout odměnu svému zaměstnanci tak, aby jí po vyplacení odměny pracovníku, který znalecký úkon provedl, zůstala částka potřebná ke krytí povinného odvodu pojistného.

Jestliže tedy okresní prokurátor v U. v rozporu se zmíněnými předpisy zvýšil odměnu poskytovanou za provedení znalecký úkon, porušil zákon v ustanovení § 14 odst. 1 vyhlášky ministra spravedlnosti č. 193/1959 Ú. l. ze dne 6. října 1959 k provedení zákona o úpravě právních poměrů znalců a tlumočnicků č. 47/1959 Sb.